

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології
Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Тези доповідей
I Міжнародної науково-методичної конференції
20 березня 2020 р.*

Харків – 2020

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі: Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

Організаційний комітет конференції:

І.Ф. Прокопенко – академік НАПН України, доктор педагогічних наук, ректор (голова);

Ю.Д. Бойчук – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи ХНПУ імені Г.С. Сковороди (заступник голови);

Хошіно Юічі – Другий секретар Посольства Японії в Україні (заступник голови).

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей I Міжнародної науково-методичної конференції, 20 березня 2020р. – Х. : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. – 258 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 4 від 15.06.2020р.

До збірника увійшли тези доповідей, присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики викладання сходознавчих дисциплін, перекладу, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

Видано за рахунок укладачів

©Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
© Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

ЗМІСТ
ФІЛОЛОГІЯ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Криворучко С.К. Метафоричність у романі Мо Яня 莫言 «Великі груди, широкі сідниці» 丰乳肥臀.....	8
Санатуллах Басам. Історичні передумови розвитку перської мови (تاریخی پیشینه) (فارسی زبان).....	10
Бикова І.А., Скразловська І.А. Символічне значення кольорів в культурі народів Сходу.....	13
Жукова К.Є. «Мислення через ієрогліфи» - феномен традиційної культури Китаю.....	15
Завгородня О.С. Епічна поема Абулькасима Фірдоусі «Шах-Наме».....	16
Сєкіна Н.Д. Стилiстично-емоційна забарвленість гендерно маркованих фразеологізмів.....	19
Ван Сяоянь. Проблема переведення класических китайських текстів на мови країн Заходу.....	20
Ажнина Л.А. Особливості транслітерації деяких китайських імен власних.....	21
Ковальова В.В. Фонетичні особливості шанхайського діалекту.....	23
Коляда А.В. Особливості використання пекінізмів на лексичному рівні у п'єсі Лао Ше «Чайна».....	24
Мілова Д.І. Аспекти китайських дієслів у відображенні української мови.....	27
Проша О.Є., Мараховська О.В. Іранська каліграфія.....	28
Ситнікова В.А. Функціонування графеми «доц» у складених ієрогліфах.....	29
Субота І.А. Образ минулого у новелах Лейли аль -'Усман.....	32
Сусленко А.М. Особливості походження іранських прізвищ.....	34
Фотеску І.В. Проблематика використання наголосу мови та складу в сучасній японській мові.....	35
Шапаренко Е.Е. Стилiстичні особливості китайських текстів публіцистичного стилю.....	37
Юрченко М.Е. Відмінності між японським і українським діловим листуванням.....	38

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СХІДНИХ МОВ

Руда Н.В. Аналітичне читання як один з засобів формування китайськомовної компетентності студентів.....	40
Ахмад О.Р. Кейс-метод (Case Study) як форма інтерактивного навчання арабської мови.....	41
Компанієць О.В., Баличева В.М. Використання гаджетів та досягнень новітніх технологій при вивченні івриту.....	43
Андрєєва Ю.В. Дослідження мотивації студентів до вивчення китайської мови та методи її підвищення.....	44
Копилова Н.А. Переваги навчання китайської лексики у середній школі за допомогою наочних засобів навчання.....	47
Локшина Ю.Г. Методика викладання японської мови як дисципліна вільного вибору студентів.....	48
Подгорний Г.В. Спецкурс «Вступ до сходознавства» в гімназії.....	50
Сєгада Ж.П. Література Японії в освітньому процесі Київської гімназії східних мов №1.....	53
Ткаченко О.І. Науково-педагогічні підходи до навчання китайської мови учнів Київської гімназії східних мов №1.....	55
Дмитрієва А.В. Порівняльний аналіз підручників «DISCOVER CHINA» та	

1. Быкова С. А. Японский язык: Пособие по переводу документации / С.А. Быкова, Ямада Мидори. – М.: ИД «Муравей-Гайд», 2001. – 138 с.
2. Фролова Е.Л. Японский язык: Эпистолярный стиль / Е.Л. Фролова. – М.: «Восток-Запад», 2005. – 247 с.
3. Методичні рекомендації зі складання ділових листів. – Київ, 2018. – 14 с.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СХІДНИХ МОВ

АНАЛІТИЧНЕ ЧИТАННЯ ЯК ОДИН З ЗАСОБІВ ФОРМУВАННЯ КИТАЙСЬКОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ

Руда Наталія Вікторівна, к.ф.н., доц., завідувач кафедри східних мов
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

В умовах посилення міжнародного спілкування у всіх сферах зростає роль вивчення іноземних мов, зокрема китайської мови, яка впевнено укріплює свої позиції на міжнародній арені. При вивченні китайської мови відзначається посилення країнознавчого та соціокультурного напрямку, завдяки чому студенти поглиблюються у діалог культур та розуміння особливостей країни, мову якої вони вивчають. За думкою І.І.Ігнатенко, «читання аутентичних джерел є головним засобом отримання нових знань про світ та мову через самостійне навчання, укріплення міжпредметних зв'язків, формування духовно багатой особистості» [2; 105]. Крім того, «робота з художніми творами здійснює емоційний вплив завдяки їх фабульності та своєрідності композиційного ладу, а фонові країнознавчі знання... лягають в основу особистісного потенціалу студента [1; 19].

Аналітичне читання являє собою аналітичну діяльність, методичним засобом якої є вилучення імпліцитної та експліцитної інформації, яка міститься у іншомовному тексті [3; 148]. З огляду на особливості цієї навчальної дисципліни досить логічним є її впровадження у навчальний процес на старших курсах, тому що вона дуже тісно пов'язана та базується на таких предметах, як «Практика китайського мовлення», «Лексикологія китайської мови», «Стилістика китайської мови», «Теоретична граматики китайської мови», «Країнознавство Китаю». Ці предмети входять до обов'язкового циклу підготовки студентів, вивчаючих китайську мову як спеціальність.

Оскільки цільовою аудиторією дисципліни «Аналітичне читання» є студенти з рівнем володіння китайською мовою не нижче середнього, тому метою цього курсу можемо визначити надати студентам поглибленого уявлення про основи стилістичної організації тексту, типи стилістичних прийомів та засоби виразності, співвіднесеність усіх мовних рівнів для актуалізації основної ідеї твору та рівні його потенційної інтерпретації, а також сприяння активному вживанню вербальних засобів виразності та стилістичних прийомів з урахуванням функціональних особливостей сучасної китайської мови.

Згідно з метою дисципліни «Аналітичне читання» можемо визначити її основні завдання, які, на нашу думку, полягають у розподілі відповідних мовних рівнів щодо їхньої стилістичної маркованості на фонетичний, морфологічний, синтаксичний, лексичний та семантичний; встановленні відповідних стилістичних прийомів на кожному рівні; детальному розгляді кожної групи стилістичних засобів щодо їх ролі у вираженні основної ідеї, авторської позиції, висунення базових ключових понять аналізованих контекстів; розкритті взаємодії стилістичних засобів усіх рівнів для формування читацького сприйняття та основної ідеї автора.

Таким чином бачимо, що ця дисципліна поглиблює та розширює китайськомовні компетентності студентів, що вивчають китайську як спеціальність. У рамках дисципліни перед студентами постає задача опанувати лексичний матеріал із тематики, окресленої навчальною програмою.

Викладач має право вимагати від студентів вміння виконувати наступні завдання:

- визначати у контекстах стилістичні прийоми різних рівнів та типів; встановлювати співвідношення мовних рівнів та засобів стилістичної виразності для кожного контексту;
- визначати функціональне навантаження кожного прийому зокрема та групи прийомів;
- аналізувати мотиви, ідеї та імплікації контекстів відносно тих стилістичних прийомів, що визначають їхнє призначення;
- розкривати лексичний, стилістичний, граматичний потенціал кожного елемента контексту залежно від їхнього навантаження;
- вживати засоби виразності, стилістичні прийоми в межах функціональних комунікативних ситуацій та відповідних регістрів з відображенням жанрових характеристик китайсько-мовного дискурсу.

Для досягнення мети дисципліни доцільним буде обрання саме практичних занять як основну форму аудиторної роботи. Вони дозволяють краще формувати у студентів необхідні компетенції для аналізу літературних текстів. У навчальному процесі рекомендовано пропонувати оригінальні китайськомовні художні тексти, у яких можна простежити функціонально-стильові особливості китайської мови. Вправи до текстів мають за мету досягти у студентів високої культури читання, формування сприйняття китайськомовного тексту в всьому різноманітті його тематичного, ідейного та емоційного багатства.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика: Учебное пособие / Н.Д. Гальскова, Н.И. Гез. - М.: Академия, 2005.
2. Игнатенко И.И. Методические приемы обучению аналитическому чтению студентов магистратуры // Преподаватель XX век. Наука, образование, культура. – 2006. – №1.
3. Мирошниченко С.А. Аналитическое чтение как средство формирования аналитической и интерпретационной компетенций у студентов языкового вуза. Ярославский педагогический вестник.– 2015.– № 2. – Том II. (Психолого-педагогические науки).

КЕЙС-МЕТОД (CASE STUDY)

ЯК ФОРМА ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ АРАБСЬКОЇ МОВИ

*Ахмад Олена Рудольфівна, старший вчитель-методист арабської мови,
Київська гімназія східних мов №1*

Оновлення національної системи освіти України, сучасні тенденції світової інтеграції зводять проблему розвитку особистості в ранг пріоритетних завдань. Тому велике значення набуває впровадження інтерактивних методів навчання арабської мови у педагогічну систему, яке є ефективнішим засобом в опануванні сучасних технологій, підвищенні ефективності навчання і якості знань, формуванні життєвої і професійної компетентності сучасної молоді вивчення іноземних мов.

У Київській гімназії східних мов №1 учні 1-11-х класів навчаються арабської мови за авторськими навчальними підручниками. В освітньому процесі застосовуються сучасні педагогічні технології іншомовної освіти. Значне місце у навчанні арабської мови старшокласників відводимо навчанню за кейс-методом. Кейс-технологія у навчанні арабської мови — це загальна назва технологій навчання, що представляють собою методи аналізу. Суть технології полягає у використанні конкретних випадків (ситуацій, історій, тексти яких називаються "кейсом") для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень учнями з певного розділу навчання арабської мови. З методичної точки зору кейс — це спеціально підготовлений навчальний матеріал, що "містить

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей
I Міжнародної науково-методичної конференції

Відповідальний за випуск: (Руда Н.В.)

Комп'ютерна верстка: Петрищева О.В.

Коректор: Коробкіна І.М.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності несуть автори

Підписано до друку Формат Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний. Ум. друк. арк.

Обл.-вид. арк. Зам № Тираж прим. Ціна договірна.